

College van beroep voor de examens

CBE 2022-213
U2023/00507/MIC

Verzonden: 18 januari 2023

Zaak 2022-213

Datum uitspraak: 14 december 2022

Uitspraak van het College van beroep voor de examens inzake het geding tussen: mevrouw

appellante,

en

de Commissie voor de examens van de Open Universiteit, gevestigd te Heerlen, verweerster.

1. Procesverloop

1.1 Bij beslissing van 12 oktober 2022 heeft verweerster aan appellante naar aanleiding van haar vrijstellingsverzoek voor de wo-bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid (Onderwijs- en examenregeling 2022-2023) vrijstelling verleend voor 30 studiepunten van de in totaal 180 studiepunten. De vrijstelling omvat 15 studiepunten voor de verplichte cursussen en 15 studiepunten in de vrije ruimte. Hiertegen heeft appellante beroep ingesteld.

1.2 Verweerster en appellante zijn niet gekomen tot een minnelijke schikking. Appellante heeft bij e-mail van 14 november 2022 aangegeven haar beroep te willen doorzetten, waarna verweerster een verweerschrift heeft ingediend.

1.3 Het College heeft de zaak ter zitting behandeld op 14 december 2022. Via videoverbinding hebben verweerster, vertegenwoordigd door mevrouw mr. M.F.R.H. Ruijschop, ambtelijk secretaris van verweerster, en de heer mr. J.T. Claassen, voorzitter van de Examenkamer van de faculteit Rechtswetenschappen, alsook appellante deelgenomen aan de hoorzitting.

2. Overwegingen

Het beroep van appellante

2.1 Verweerster heeft bij de beslissing van 12 oktober 2022 aan appellante meegedeeld dat zij in aanmerking komt voor vrijstelling van 30 studiepunten binnen de wo-bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid op basis van de Onderwijs- en examenregeling 2022-2023 (hierna: OER). Vrijstelling werd verleend op basis van cursussen die appellante heeft behaald aan de Vrije Universiteit Amsterdam en de Leidse Onderwijsinstellingen (hierna: LOI). De vrijstelling omvat 15 studiepunten voor de verplichte cursussen en 15 studiepunten in de vrije ruimte.

2.2 Appellante is het niet eens met deze beslissing en voert in algemene zin aan dat zij in aanmerking komt voor meer vrijstelling.

2.3 Appellante betoogt dat zij geen vrijstelling heeft gekregen op basis van de 170 studiepunten die zij behaalde binnen de hbo-bachelor Rechten bij de LOI, maar dat zij wel vrijstelling had moeten krijgen. Appellante verwijst daarbij naar artikel 5.1 van de OER, waarin staat dat verweerster (ook) vrijstelling kan verlenen op basis van elders gevolgd hoger beroepsonderwijs. Appellante verzoekt vrijstelling van de vrije ruimte (met een omvang van 15 studiepunten) op basis van de studiepunten die zij behaalde bij de LOI. Daarnaast is appellante van mening dat zij in aanmerking dient te komen voor de vrijstelling van 11 cursussen van de Open Universiteit (hierna: OU), op basis van de studiepunten die zij behaalde bij de LOI. Appellante betoogt dat de cursussen van de LOI qua inhoud, niveau en omvang overeenkomen met het aanbod van de OU. Volgens appellante komen studenten met een afgeronde hbo-bachelor Rechten, in aanmerking voor meer vrijstelling (al dan niet in de vorm van een standaard vrijstelling).

2.4 Appellante betoogt verder dat de studiepunten voor de cursussen Bestuursrecht, Constitutioneel recht, Overeenkomstenrecht en Goederenrecht die zij in het verleden behaalde in het kader van het schakelprogramma van de OU in het studiepad van het academisch jaar 2019/2020 werden ingepast. Behaalde studiepunten werden ingebracht binnen de cursussen Bestuursrecht 2, Internationaal Recht, Ondernemingsrecht en Aansprakelijkheidsrecht. Appellante verzoekt eenzelfde inpassing. Eventuele tekorten wenst zij op te vullen met de cursus Zomerschool in Europa of door middel van een Capita Selecta.

2.5 Aanvullend voert appellante aan dat de cursussen Rechtsgeschiedenis en Encyclopedie 2 die appellante heeft afgerond bij de Vrije Universiteit een omvang hebben van 6 studiepunten, maar dat zij (slechts) een vrijstelling ontving voor 5 studiepunten.

Het standpunt van verweerster

2.6 Verweerster voert aan dat zij op grond van artikel 7.12b lid 1 sub d, artikel 7.13 lid 2 sub r van de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW) en de OER van de OU, bevoegd is vrijstelling te verlenen op grond van elders gevolgd onderwijs dat naar het oordeel van verweerster naar inhoud, omvang en niveau in voldoende mate overeenstemt met het vrij te stellen deel van de opleiding van de OU en mits de student daardoor reeds in gelijke of hogere mate een bewijs van bekwaamheid heeft geleverd. De vrijstellingsregels zijn vastgesteld door verweerster. Vrijstelling wordt verleend op basis van de aan verweerster te overleggen gewaarmerkte getuigschriften, certificaten en/of cursusbeschrijvingen. De bewijslast respectievelijk de motivering voor het vrijstellingsverzoek ligt bij de student.

2.7 Verweerster betoogt in algemene zin dat geen vrijstelling kan worden gegeven op basis van de LOI-cursussen, omdat niet blijkt dat de door appellante gevolgde cursussen qua inhoud en niveau in voldoende mate overeenstemmen met de cursussen van de OU. Meer inhoudelijk heeft de voorzitter van de examenkamer betoogd dat conform de OER (inderdaad) vrijstelling gegeven kan worden op basis van elders gevolgd hoger beroepsonderwijs, mits voldoende overeenstemming is naar inhoud, omvang en niveau met de cursussen van de OU. Er werd geen vrijstelling gegeven op basis van de studiepunten die appellante behaalde bij de LOI omdat de cursussen van de LOI geen wetenschappelijke insteek hebben en daardoor niet hetzelfde niveau hebben als de cursussen van de OU. Met betrekking tot de vrije ruimte

heeft verweerster ervoor gekozen om de vrije ruimte te vullen met studiepunten van de VU. De vrije ruimte is volledig vrijgesteld.

2.8 Met betrekking tot het standpunt van appellante zoals beschreven onder 2.4 betoogt de voorzitter van de examenkamer dat in verband met een wijziging van het curriculum van de OU, de studiepunten die appellante behaalde in het kader van de premaster, werden ingepast in het vernieuwde curriculum van de premaster op basis van de destijds geldende Uitvoeringsregeling. Nu appellante een andere opleiding (de wo-bachelor Rechtsgeleerdheid) gaat volgen, geldt deze regeling niet. Bovendien wordt vrijstelling verleend en/of vindt inpassing plaats op basis van de vigerende OER en Uitvoeringsregeling.

2.9 De voorzitter van de examenkamer voert tevens aan dat overschotten van studiepunten niet willekeurig kunnen worden geclusterd tot 5 studiepunten, om te zorgen voor extra vrijstelling. Er gelden, aldus de voorzitter van de examenkamer, nauwkeurige overgangsregelingen die mede zorgen dat het bachelorprogramma voldoet aan de voorwaarden die gelden voor afgifte van een getuigschrift. Wel merkt de voorzitter van de examenkamer op dat de afdeling Intake, Tentaminering en Diplomerings afdeling is geweest door overschotten daar waar mogelijk in te passen waardoor een cursus van 5 studiepunten vrijgesteld en/of ingepast kon worden (terwijl appellante 4,3 studiepunten behaalde bij de OU).

2.10 Met betrekking tot het standpunt van appellante zoals beschreven onder 2.5 heeft de voorzitter van de examenkamer toegelicht dat nooit meer vrijstelling kan worden verleend dan het aantal studiepunten dat staat voor een cursus van de OU. Het overschot kon volgens de voorzitter van de examenkamer niet elders worden ondergebracht.

2.11 Tot slot heeft de voorzitter van de examenkamer desgevraagd toegelicht dat hoewel niet per cursus zorgvuldig en uitvoerig werd gemotiveerd waarom vrijstelling niet mogelijk is, er wel zorgvuldig onderzoek heeft plaatsgevonden. Enerzijds betoogt de voorzitter van de examenkamer dat aangesloten is bij de summere onderbouwing van appellante, anderzijds betoogt de voorzitter dat het ontzettend veel tijd zou kosten om per vrijstellingsaanvraag, per cursus inhoudelijk te motiveren waarom wel/geen vrijstelling kan worden verleend. Er is dus gekozen voor een algemene motivering.

Het oordeel van het College

2.12 Het College stelt voorop dat de taken en bevoegdheden van het College niet strekken tot het opnieuw beoordelen van de beslissing van verweerster. Het College toetst of de beslissing voldoende zorgvuldig tot stand is gekomen en of zij genoegzaam is onderbouwd. Dit brengt met zich dat de beslissing van verweerster slechts voor vernietiging in aanmerking komt als die in strijd is met enige regel van geschreven of ongeschreven recht.

2.13 Het College overweegt dat het beroep van appellante zich richt tegen de beslissing omtrent vrijstelling binnen de wo-bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid (OER 2022/2023) van 12 oktober 2022 naar aanleiding van haar vrijstellingsverzoek.

2.14 Het College overweegt dat verweerster op grond van artikel 7.12b lid 1 sub d, artikel 7.13 lid 2 sub r van de WHW en de OER van de OU, bevoegd is vrijstelling te verlenen op grond van elders gevolgd onderwijs dat naar het oordeel van verweerster naar inhoud, omvang en niveau in voldoende mate

overeenstemt met het vrij te stellen deel van de opleiding van de OU en de student daardoor reeds in gelijke of hogere mate een bewijs van bekwaamheid heeft geleverd.

2.15 Met betrekking tot de vrijstellingsbeslissing wenst het College het volgende op te merken. Het College begrijpt dat verweerster bevoegd is vrijstelling te verlenen op basis van elders gevogd onderwijs. Ook begrijpt het College dat inpassing mogelijk is van cursussen en/of studiepunten die appellante reeds behaalde bij de OU. Het College begrijpt dat inpassing kan plaatsvinden naar aanleiding van een wijziging van het curriculum of een wijziging van de opleiding. Op basis van het voorgaande constateert het College dat de vrijstellingsbeslissing van verweerster een onjuistheid bevat. Het College overweegt dat geen sprake is van vrijstelling van de vrije ruimte, nu cursussen die appellante behaalde in het kader van een schakelprogramma van de OU werden ingepast. Dit blijkt ook uit de bijlage die onderdeel is van de vrijstellingsbeslissing, waar staat 'certificaat' in plaats van 'vrijstelling'. Het College meent te begrijpen dat 65 studiepunten werden ingepast en dat 15 studiepunten voor de verplichte cursussen werden vrijgesteld.

2.16 Het College is, toetsend binnen de onder 2.13 aangegeven grenzen, op grond van de gedingstukken en het verhandelde ter zitting en op grond van de door verweerster verstrekte onderbouwing, van oordeel dat de beslissing omtrent vrijstelling in rechte standhoudt. Dat oordeel berust op de volgende overwegingen.

2.16.1 Het College overweegt dat hoewel de beslissing van verweerster van 12 oktober 2022 een onjuistheid bevat, niet gekomen kan worden tot het oordeel dat dit leidt tot een gegrond verklaring van het beroep. Het College overweegt dat inpassing net als vrijstelling met zich mee brengt dat appellante geen cursussen hoeft te volgen in de vrije ruimte. Het College betreft daarbij dat verweerster ter zitting heeft toegelicht dat de cursussen die zijn ingepast in de vrije ruimte, niet elders in het studiepad kunnen worden ondergebracht. Het College overweegt dat hoewel vrijstelling van de vrije ruimte mogelijk is op basis van de studiepunten die appellante behaalde bij de LOI, dit niet tot (meer) vrijstelling of inpassing van andere cursussen in het studiepad had kunnen leiden. Appellante heeft, zo concludeert het College, geen nadeel ondervonden van de onjuistheid.

2.16.2 Het College overweegt dat verweerster in redelijkheid gevolgd kan worden in haar standpunt dat de cursussen die appellante heeft afgerond in het kader van de hbo-bachelor Rechten bij de LOI, qua niveau niet overeenkomen met het onderwijsaanbod van de OU. Het College betreft daarbij dat verweerster heeft toegelicht dat de cursussen van de LOI beroepsgericht georiënteerd zijn en dat de cursussen van de OU wetenschappelijk georiënteerd zijn. Het College overweegt dat hoewel de toelichting van verweerster summier is, niet gekomen kan worden tot het oordeel dat de toelichting onredelijk is. Het College begrijpt dat vrijstelling van de vrije ruimte (wel) mogelijk was op basis van de behaalde studiepunten bij de LOI, maar dat al sprake is van inpassing.

2.16.3 Het College overweegt dat verweerster gevolgd kan worden in het standpunt dat nooit méér studiepunten kunnen worden vrijgesteld dan de totale omvang van een cursus. Het College begrijpt dat appellante een herverdeling van de vrijstelling en inpassing wenst waardoor zij in aanmerking zou komen voor meer vrijstelling/inpassing, maar overweegt dat verweerster voldoende heeft gemotiveerd dat overschotten niet willekeurig geclusterd kunnen worden tot 5

pagina:

CBE 2022-213

U2023/00507/MIC

studiepunten, noch dat overschotten willekeurig kunnen worden ondergebracht. Het College overweegt dat verweerster gevolgd kan worden in het verweer dat vrijstelling en/of inpassing (slechts) geschiedt op basis van de vigerende OER en uitvoeringsregeling.

2.16.4 Het College volgt tot slot de toelichting van de voorzitter van de examenkamer zoals weergegeven onder 2.11. Dat betekent dat niet kan worden geconcludeerd dat sprake is van een onzorgvuldige of kennelijk onredelijke (vrijstellings)beslissing.

Conclusie

2.17 Het bovenstaande leidt tot de conclusie dat het beroep ongegrond is. Appellante krijgt geen gelijk en de vrijstellingsbeslissing blijft dus in stand.

2 Beslissing

Het College

Rechtdoende:

verklaart het beroep ongegrond.

Deze uitspraak is gedaan door mr. A. Sniijders, voorzitter en dr. O. Firssova, dr. C. Gelderman, B.J.W.L. Geurts en mr. S. van der Waal, leden, in tegenwoordigheid van S.E.M. van der Westen LLB als secretaris

w.g. de secretaris,

w.g. de voorzitter,

S.E.M. van der Westen LLB

mr. A. Sniijders

voor eensluidend afschrift,

S.E.M. van der Westen LLB

Als u het niet eens bent met dit besluit van het College van beroep voor de examens, kunt u binnen 6 weken na de verzenddatum van dit besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS), Postbus 20019, 2500 EA Den Haag via www.raadvanstate.nl/studentenzaken/. U kunt digitaal beroep instellen via het [webformulier](#).